

16 ianuarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Avînd în componența sa pe:

Președintele ședinței de judecată

Dina Rotarciuc

Judecătorii

Nichifor Corochii și Stelian Teleucă

Grefier

Cîrghi Corina

Cu participarea:

Procurorului

Cătălin Scutelnic

Avocatului

Cerga Ion

Inculpatului

Ibrișim Hristofor

Reprezentantul părții civile SA Balic

Gh. Zlatov

Interpret

Lungu Maricica

judecînd în ședință deschisă apelurile avocatului Cerga I. În interesul persoanei juridice "SU-Canal" și al inculpatului Ibrișim Hristofor, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Comrat din 30 iunie 2008, în cauza penală,

Ibrișim Hristofor Hristofor, a.n. 26 mai 1950, originar și domiciliat în or. Comrat, str. Benderului 51, cetățean al Rep. Moldova, de naționalitate găgăuz, studii superioare, căsătorit, fără antecedente penale,

Întreprinderea Municipală "SU-Canal", înregistrată la 25 noiembrie 1997 la Curtea de Înregistrare de Stat al RM, codul fiscal nr. 1002611001060, adresa juridică or. Comrat, str. Sovetski 9,

învinuit de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 229, 329 alin.2 lit. b) CP al RM.

Judecarea cauzei în prima instanță de la 08.11.2007 pînă la 30.06.2008.

Judecarea apelului la Curtea de Apel Comrat de la 09.09.2008 pînă la 14.11.2008.

Judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție de la 08.07.2009 pînă la 10.11.2009.

Judecarea apelului la Curtea de Apel Cahul de la 04.02.2010 pînă la 08.06.2010.

Judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție de la 13.07.2011 pînă la 24.01.2012.

Prin încheierea CSJ din 19 iunie 2012 a fost admis demersul procurorului referitor la strămutarea cauzei spre examinare la Curtea de Apel Comrat.

Judecarea apelului la Curtea de Apel Comrat de la 03.07.2012 pînă la 08.04.2013.

Judecarea recursului la Curtea Supremă de Justiție de la 10.12.2013 pînă la 16.04.2014.

Judecarea apelului la Curtea de Apel Chișinău de la 03.10.2014 pînă la 16.01.2015.

Procedura citării a fost respectată.

CONSTATĂ:

Prin sentința Judecătorei Comrat din 30 iunie 2008, Ibrîșim Hristofor Hristofor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. 2 lit. b) și 229 CP al RM și în baza art. 329 alin. 2 lit. b) CP al RM i-a fost aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, adică 6 000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe termen de 2 ani. În baza art. 229 CP al RM, lui Ibrîșim Hristofor i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 300 unități convenționale, adică 6 000 lei.

În baza art. 84 alin. 1 CP al RM, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Ibrîșim H. H. I-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu amendă în mărime de 450 unități convenționale, adică 9 000 lei cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 2 ani.

”SU-Canal”, a fost recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 229 CP al RM și i-a fost aplicată o pedeapsă cu aplicarea art. 79 CP al RM, sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, adică 20 000 lei, fără de privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate.

A fost admisă acțiunea civilă și încasată în mod solidar în beneficiul SA ”Balic” suma de 1 077 800 lei.

A fost încasat de la inculpați, în mod solidar, în beneficiul reclamantului civil, cheltuielile de judecată în mărime de 3 435 lei.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că Ibrîșim Hristofor, în baza dispoziției primarului interimar a mun. Comrat, numărul 126 din 28.04.2007 și ordinul directorului ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat, îndeplinind în perioada din 28.04.2007 - 03.06.2007 funcțiile directorului întreprinderii municipale „Su-Canal”, mun. Comrat, una dintre funcțiile căruia era primirea și curățarea apei de canalizație în scopul asigurării protecției mediului înconjurător și fiind în perioada respectivă o persoană cu funcție de răspundere, atribuită cu drepturi și obligații privind îndeplinirea acțiunilor cu caracter administrativ de dispoziție și organizațional gospodăresc, în încălcarea Regulamentului ÎM „Su- Canal”, mun. Comrat din 01.12.2005 și fișa postului directorului ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat din 01.06.2005, dînd dovadă de neglijență și neîndeplinindu-și în modul corespunzător obligațiile de serviciu, a admis neglijență în următoarele circumstanțe:

La 10.05.2007 în rezultatul unor deficiente tehnice a încetat să funcționeze pompa principală la stația de pompare a ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat, care pompa apa de canalizație utilizată și netratată din camera de primire a stației de pompare, care venea din colectorul central de scurgere în instalațiile curățate, în scopul neadmiterii inundării clădirii stației de pompare, pentru îndeplinirea operativă a lucrărilor de reparație privind înlăturarea defecțiunilor tehnice apărute și pornirea pompei, a fost astupată armatura de blocare a colectorului central de scurgere și încetată intrarea în camera de primire a stației de pompare a apelor de canalizație utilizate și netratate, care au început să se strîngă în colectorul central de scurgere.

La rîndul său, Ibrîșim Hristofor, fiind obligat în conformitate cu capitolul p.1 al fișei de post, mun. Comrat de a conduce activitatea de producere administrativă și financiar-economică a întreprinderii și la fel și în conformitate cu p. 8 al capitolului II al Instrucției date de la soluționa problemele, ce țin de activitatea financiară-economică și administrativă de producere a întreprinderii conduse de el, în conformitate cu art. 30 al Regulamentului ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat, răspunderea personală față de situația de la întreprindere, dispunînd de posibilitatea reală de a ordona procurarea urgentă a detaliilor de rezervă necesare pentru pompă și de a înlătura urgent defecțiunile tehnice apărute, neîndeplinindu-și în modul corespunzător obligațiile de serviciu ca consecință a unei atitudini neglijente față de ele, nu a ordonat la timp procurarea detaliilor de rezervă necesare pentru pompă, și nu a organizat din timp îndeplinirea operativă a lucrărilor de reparație pentru înlăturarea defecțiunilor tehnice apărute, în urma cărui fapt, din perioada din 10.05.2007 - 22.05.2007, apele curgătoare utilizate și neprelucrate în urma defecțiunilor tehnice și nefuncționarea pompei, umplînd colectorul central de scurgere, au fost aruncate prin fîntînile de vizitare în rîul Ialpug, care se revarsă în lacul satului Congaz, raionul Comrat, impurificînd apele de pe suprafața bazinelor date, în legătură cu care fapt, calitatea parametrilor hidrochimici a apelor s-a înrăutățit, fapt care a dus în perioada din 27.05.2007 - 03.06.2007 la pieirea peștelui-marfa, care viețuia în lacul Congaz, r-nul Comrat în cantitate de 6.340 kg în sumă de 945000 lei și pui de pește(Sagoletchi) în cantitate de 6.340 kg în sumă de 132.800 lei, în total 53590 kg în sumă totală de 1.077800 lei, cauzîndu-i arendașului satului Congaz, SA „Balic” un prejudiciu de proporții mari în suma sus indicată, fapt care la fel a dus la consecințe grave, care se exprimă în cauzarea unui prejudiciu în proporții mari rezervelor de pești al lacului Congaz, raionul Comrat.

Tot el, în circumstanțele sus indicate, știind că conform art. 45 p. a) al Legii privind protecția mediului înconjurător nr. 1515 din 16.06.1993 în scopul protecției resurselor

acvatice sînt interzise deversarea în apele de suprafață, în canalele de irigare și de desecare a apelor uzate neepurate, a celor poluate termic și radioactive a apelor contaminate cu germeni patogeni și paraziți, a produselor sau reziduurilor petroliere și a altor poluanți și în conformitate cu art. 37 a Codului Apelor privind asigurarea epurării normative a apelor reziduale, dînd dovadă de neglijență și neîndeplinind în modul corespunzător obligațiile sale de serviciu, a admis poluarea suprafeței cu apă a rîului Ialpug și lacului Congaz, raionul Comrat, care se exprimă în pieirea peștelui de marfa în cantitate de 6340 kg în sumă de 945000 lei și pui de pește (Sagoletchi) în cantitate de 6340 kg în sumă de 132800 lei, în total 53590 kg în sumă totală de 1077800 lei.

Întreprinderea municipală ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat a fost condamnată de faptul că, fiind persoană juridică, una dintre sarcinile ei de bază fiind primirea și curățarea apei de canalizație în scopul asigurării protecției mediului înconjurător, în perioada

28.04.2007 - 30.06.2007 în persoana interimarului directorului ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat, Ibrîșim Hristofor, care controla îndeplinirea sarcinilor și obligațiilor indicate și care activa întru îndeplinirea lor, în încălcarea Regulamentului ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat din 01.12.2005, a admis poluarea suprafețelor cu apă a râului Ialpuș și lacului Congaz, raionul Comrat cu apă de canalizație uzată și netratată, cauzând un prejudiciu în proporții deosebit de mari rezervelor de pește ale lacului Congaz, raionul Comrat, în următoarele circumstanțe:

La 10.05.2007 în rezultatul defecțiunilor tehnice apărute, a încetat să funcționeze pompa principală a ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat, care pompa apa de canalizație utilizată și netratată din camera de primire a stației de pompare, care venea din colectorul central de scurgere în instalațiile de curățare. În scopul neadmiterii inundării clădirii stației de pompare, pentru îndeplinirea operativă a lucrărilor de reparație privind înlăturarea defecțiunilor tehnice apărute și pornirea pompei, a fost astupată armatura de blocare a colectorului central de scurgere și încetată intrarea în camera de primire a stației de pompare a apelor de canalizație utilizate și netratate, care au început să se strângă în colectorul central de scurgere.

La rîndul său, ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat, în persoana interimarului directorului Ibrîșim Hristofor, fiind obligată în conformitate p. 26 al Regulamentului ÎM „Su-Canal”, mun. Comrat de a asigura protecția mediului înconjurător, precum și în conformitate cu art. 37 p. e) Codul Apelor RM privind asigurarea epurării normative a apelor reziduale, dispunînd de posibilitatea reală de a ordona procurarea urgentă a detaliilor de rezervă necesare pentru pompă și înlăturarea urgentă a defecțiunilor tehnice apărute, în urmă neîndeplinirii în modul corespunzător de către Ibrîșim Hristofor a obligațiilor de serviciu, ca consecință a unei atitudini neglijente față de ele, nu a ordonat la timp procurarea detaliilor de rezervă necesare pentru pompă, și nu a organizat din timp îndeplinirea operativă a lucrărilor de reparație pentru înlăturarea defecțiunilor tehnice apărute, în urma cărui fapt, în perioada 10.05.2007 - 22.05.2007, în încălcarea art. 45 p. a) al Legii privind protecția mediului înconjurător, nr. 1515 din 16.06.1993, care stabilește că sînt interzise deversarea în apele de suprafață, în canalele de irigare și de desecare a apelor uzate neepurate, a celor poluate termic și radioactive a apelor contaminate cu germeni patogeni și paraziți, a produselor sau reziduurilor petroliere și a altor poluanți în rezultatul defecțiunilor tehnice și nefuncționarea pompelor, colectorul central de scurgere devenind plin, au fost aruncate prin fîntînile de vizitare în râul Ialpuș, care se revărsă în lacul satului Congaz, raionul Comrat, impurificînd apele de suprafață a bazinelor date, în legătură cu care fapt, calitatea parametrilor hidrochimici a apelor s-a înrăutățit, fapt care a dus în perioada 27.05.2007 - 03.06.2007 la pierrea peștelui-marfa, care viețuia în lacul Congaz, raionul Comrat în cantitate de 6.340 kg în sumă de 945000 lei și pui de pește (Sagoletchi) în cantitate de 6340 kg în sumă de 132800 lei, în total 53590 kg în sumă totală de 1077800 lei, cauzînd un prejudiciu în proporții mari rezervelor de pește al lacului Congaz, raionul Comrat, precum și un prejudiciu material în suma sus indicată arendașului lacului Congaz - SA „Balic”.

Instanța de fond, la baza sentinței de condamnare a pus următoarele probe, verificate și în ședința instanței de apel:

Declarațiile reprezentantului reclamantului civil Leiciu T.Gh. care a relatat că activează din 2006 în funcție de conducător a SA „Balic” în componența căreia se află două lacuri Comrat și Congaz care se specializează în piscicultură. Lacul Congaz a fost poluat cu pește în toamna anului 2006 -1,5 tone pueți și primăvara anului 2007 - 1,5-2 tone. Pînă la cele întîmplate se simțea miros specific ,era nerestirea și era interzis pescuitul, peștele nu se prindea. În mod oral le-a dat indicații la lucrători să întreprindă măsurile necesare și lui Decev i-a comunicat de la Comitetul Executiv. Dimineața la 27.05.2007 i-au comunicat că pe lac a apărut pește mort, spre seară numărul de pește mort a crescut .Au fost chemați ecologii ,experții, au luat probe de apă, il, pește, au fost facute expertize și întocmite rapoarte. Mirosul a apărut undeva la 12-13 mai 2007 ,1-au simțit paznicii, lucrătorii și cei care se odihneau pe malul lacului.Leiciu T.Gh. s-a deplasat la stația de purificare și a depistat că apele uzate și nocive se scurg direct în râul Ialpuș.Mirosul acesta se simțea undeva pînă la 25 mai.De la început a ieșit la suprafață peștele „Tolstolob” ,iar la 29 mai în stufiș s-a depistat scar și caras mort. S-a ridicat la suprafață tot peștele și puietii. Au comunicat despre acest fapt la stația epidemiologică,Comitetul Executiv ,au creat Stat operativ pentru situații excepționale.Au fost chemați specialiștii ecologi de la Chișinău și Cahul.Reprezentanții Serviciul Situații Excepționale au strîns peștele de pe mal și 1-au utilizat-o întru-n loc special.Au strîns peștele cu furcile în butoaie ,1- au cîntărit.Au strîns peștele timp de patru zile ,însă nu au reușit să strîngă tot peștele, a mai rămas mult pește prin stufișuri, s-a numărat numărul de butoaie și cantitatea de pește.S-a colectat 46-47 tone de pește timp de 4 zile.în acte nu s-a indicat cantitatea peștelui rămas în smfari și pueții ,fiindcă nu era posibil de a pătrunde în acele locuri.La Comitetul Executiv li s-a comunicat că a fost deteriorată pompa și că se întreprind măsuri de a fi reparată.In mai era timp cald.Oxigenul era egal în apă cu șase ,ei l-au stabilit. Adîncimea lacului - 2 metri. Lacul era poluat cu pește în volum de 30%. Peștele mort a fost îngropat în locurile indicate de ecologi în gropi cu adîncimea de 3-4 metri,lățimea 1,5 metri, lungimea de 10 metri. Ecologii au documentat faptul dat, au întocmit act. Cantitatea indicată o consideră diminuată ,fiindcă nu s-a reușit să fie strîns tot peștele. Pînă în septembrie 2007 nu s-a prins pește în lac, se petreceau numai măsurări de control. În septembrie 2007 au început să prindă peștele care a mai rămas. Sursa de poluare a fost depistată peste 3-4 zile , după 12 mai. Acțiunea adăugătoare a fost înaintată ,în ea este indicat numai peștele mort , puietii și peștele de o vară. În acțiunea inițială s-au indicat și cheltuielile legate de creșterea peștelui.

Declarațiile martorului Țigai P.I. care a declarat ,că activează în calitate de paznic la SA „Balic” din 2005. La 20 mai se simțea miros neplăcut ,locatarii din s. Beșalma spuneau că și la ei se simte acest miros. La 27 mai a sosit la serviciu și de la colegul de lucru Palic a aflat că peștele s-a ridicat la suprafață. Peste cîteva ore lacul a fost acoperit de peștele ridicat la suprafață. L-a sunat pe directorul leiciu și i-a comunicat despre cele întîmplate. S-au prezentat directorul, specialiștii serviciului ecologic, stația epidemiologie și SSE , au blocat lacul. Peștele a început să iasă la suprafață din partea s. Beșalma.Pînă atunci nu au avut loc astfel de cazuri. În aceeași zi au început colectarea peștelui și utilizarea lui în locuri speciale. Peștele era colectat de către lucrătorii Serviciului situații excepționale și soldații .Erau persoane care duceau evidența peștelui colectat. Încărcau peștele în coșuri, î-1 cîntăreau ,apoi î-1 încărcau în tractor. Peștele era colectat cu ciorpacul. Greutatea unui pește era de 1,5-2 kg. A doua zi cu excavatorul au fost săpate patru gropi pentru pește.

Declarațiile martorului Drangoz P.I. care a declarat că lucrează în calitate de maistru la IM „Su- Canal” la stația de purificare. Cînd a avut loc accidentul dat era pe buletin de boală.L-a sunat mașinistul Serbov și i-a comunicat că pompa s-a deteriorat și că el a pus zăvorul. Nu a întreprins careva măsuri, fiindcă se află în concediu de boală. La 21.05.2007 a ieșit la lucru , o pompă deja lucra. Activează la întreprinderea dată din iulie 2004, au avut loc cazuri cînd apele uzate se scurgeau în r.Ialpuș,de cîte ori nu poate afirma. Deteriorărilor tehnice se înlăturau uneori în timp de o zi și timp de o lună cînd se petreceau lucrurile la colectorul de scurgere liberă. Stația de purificare nu lucrează. La instalațiile de purificare se petrece purificarea în mod firesc. Întreprinderea nu dispune de atelier de

reparație. Cu chestiunile de reparație se adresează la „Selihoztehnica” și la persoane particulare. Pentru a scoate pompa este necesar de o zi, pentru a o demonta încă o zi, pentru confecționarea de detalii e necesar de patru zile. În calitate de măsuri profilactice turnau de pe pod în r. Ialpuș soluție de clorură de var. Când a fost pusă în funcție prima pompă el nu poate afirma.

Declarațiile martorului Boiarciuc S.A. care a declarat că din 10 pînă la 11 mai a stopat stația, fiindcă s-a deteriorat pompa, în caz contrar era să fie inundată stația. S-a închis zăvorul, cu scopul de a evita inundarea. Despre aceasta a fost informat dispeceratul SU-Canal, inginer șef și șeful Ibrîșim H. pentru a fi luate măsurile de lichidare a accidentului. Boiarciuc a intrat în serviciu la 11.05.2007. Au început demontarea, au scos un clapă, au dat dmmul la apă, însă demontarea nu s-a finisat, fiindcă era nevoie de sudură. S-a prezentat inginerul șef, maestrul de sector era pe buletin de boală. Au stabilit volumul de muncă, s-a decis că este necesar de a efectua demontarea integrală, fiindcă nu se prevedea posibilul de a petrece reparația pe loc. Reparația s-a petrecut timp îndelungat, fiindcă detaliile erau ruginite, procesul de demontare a ținut mult timp. Pînă cînd au găsit piesele de schimb necesare, alte operațiuni nu s-au petrecut din motivul lipsei de surse financiare. Montarea-demontarea pompei a urmat două-trei schimburi, aceste evenimente au fost înregistrate în registru.

Declarațiile martorului Bradarski care M.I. a declarat că activează în calitate de consultant la Agenția Ecologică Găgăuzia. Aproximativ pe la începutul lunii mai 2005 a parvenit plîngerea de la locatarii s. Beșalma despre aceea că noaptea ei au simțit un miros neplăcut. A doua zi s-a deplasat la instalațiile de purificare de pe str. Eliberării, de lîngă pod. La momentul cercetării din fîntina de observație se scurgeau ape uzate. Apoi s-a deplasat în s. Chirsovo, unde curge r. Ialpuș. Apoi s-a dus la șeful interimar „Su Canal” Ibrîșim H.H., a întocmit procesul-verbal în baza art. 59 alin.1 CCA. Acela a fost avizat despre aceea că se scurg apele uzate. Scurgerea apelor uzate au adus la poluare. Numai examinarea de laborator putea da încheiere despre urmările și consecințele acestui accident. Au fost invitați specialiștii laboratorului ecologic al inspecției ecologice Chișinău. Sau luat probe de apă pentru efectuarea analizei chimice. Pe fluviul rîului Ialpuș sînt amplasate fabrica de conserve, fabrica de vinuri, colectarea apelor uzate de la ele sînt captivate de către ÎI „Su-Canal”, dar la momentul controlului aceste întreprinderi nu activau, aceste ape uzate nu puteau proveni de la ele. Canalele de scurgere erau uscate, aceste momente au fost fixate pe suport video. S-a calculat dauna ecologică- 1300000 lei. Lacul este înnămolit la 25 %. Pierirea în masă a peștelui nu putea fi provocată de înnămolirea lacului. Instalațiile de purificare nu lucrează, aruncarea apelor uzate se petrece în direct. Pentru repararea lor este necesar de 2,5 mln. lei.

Declarațiile martorului Serbov V.C. care a relatat că din 1993 lucrează ca mașinist la „Su-Canal”, după specialitate este tehnolog a instalațiilor de purificare. Din 10 spre 11 mai 2007 a fost deteriorată pompa nr.2 și cu scopul de a evita inundarea stației s-a decis să pună zăvorul. Despre cele întîmplate a fost înștiințat directorul. Murdăria se strîngea în camera de recepționare, trece prin camera de curățire, apoi se duce la rezervor și mai departe la instalațiile de purificare. Pompa pompează apa din rezervor la instalațiile de purificare. În caz de deteriorare a pompei, dacă nu se închide zăvorul, se inundează stația de pompare. După ce se umple fîntina și dacă nu se petrece pomparea, apele se scurg și se umple albia râului Ialpuș. În cazul disponibilității pieselor de schimb necesare este posibilă reparația timp de una-două zile. Trebuie să fie în stare de lucru a doua pompă, însă aceia nu era stare de lucru, urma să fie reparată. Se afla în stare de reparație timp de o săptămînă, pînă cînd nu s-a oprit pompa a doua. Toate piesele necesare le aducea șeful de sector Drangoz, el duce răspundere de reparație. La pompa de rezervă trebuia să fie schimbat rulmentul și garnitura de etanșare. Mașiniștii au preîntîmpinat conducerea despre necesitate, li s-a spus că cînd v-or fi piese de schimb atunci se v-a face reparația. El a permis să demonteze pompa, însă pînă la demontare era necesar de a elibera colectorul. Schimbul următor al lui era la 14 mai, la acel moment pompa era montată jumătate. Instalațiile de purificare nu lucrează, nu se petrece purificarea adîncă. Dacă sînt puse la dispoziție toate piesele necesare pompa poate fi montată timp de 2 zile. Eliberarea colectorului se face timp de 8 ore. După citirea depozițiilor martorul Serbov V.C. a precizat că demontarea s-a petrecut la 14 mai. Din ce motiv timp de trei zile nu s-a petrecut nimic el nu cunoaște.

Declarațiile martorului Dimitroglu T.I. care a declarat în ședință că lucrează la SA „Vinuri de Comrat” în funcție de inginer ecologie -interimar. Întreprinderea lor nu aduce impact mediului înconjurător, apele uzate sînt evacuate la stația de purificare Comrat în baza de contract. Nici cînd nu au aruncat apele uzate în r. Ialpuș. În mai 2007 întreprinderea nu a activat. Apele uzate sînt evacuate în perioada cînd activează secția de îmbuteliere a vinului.

Declarațiile martorului Uzun A.T. care a declarat în ședință că activează la serviciul situații excepționale UTA Găgăuzia șef de gardă. Aproximativ în iunie 2007 au fost atrași la lucrările de strîngere a peștelui ridicat la suprafața lacul Congaz. Le-au dat unelte, furci, coșuri și au colectat peștele. De dimineață pînă la ora 17 au strîns pește, lucrau pe rînd timp de 5-6 zile, prima zi au colectat peștele în coșuri și bacuri, apoi era cîntărit. Evidența peștelui colectat era dusă de către reprezentanții lacului și cineva din șefii lor. Cît pește s-a strîns el nu cunoaște. Încărcau peștele în vehicule și era dus la groapă. Puțin pește a rămas în stufariș, fiindcă nu era acces la ea și era deja în stare de putrefacție. Era timp călduros, mai sus de 20 grade. Echipa lor a colectata aproape 10 tone de pește, în special tolstolobi de 2 kg. Erau prezenți reprezentanții serviciului epidemiologic și veterinar. La sfîrșitul zilei semna acte de cîntărire a peștelui, însă el personal nu a cîntărit peștele. Leiciu T. la rugat să semneze actele de cîntărire fiindcă era superiorul grupului, dar în ce mod se petrecea cîntărirea el nu a văzut. Cunoștea că peștele era cîntărit, dar de cine el nu știe. Conținutul actelor nu le ține minte.

Declarațiile martorului Sarî-Terzi G.I. care a declarat că lucrează în calitate de dispecer la ÎM „Su- Canal”, în obligațiunile ei funcționale întră alimentarea cu apă a rețelelor orășănești, recepționarea cererilor de la cetățeni despre accidente la conducta de apă și canalizare. În noaptea din 10 spre 11 mai 2007 a sunat-o operatorul Srbov V. și i-a comunicat că a ieșit din funcție pompa și că el a fost nevoit să pună zăvorul la camera de recepționare. Ia mai comunicat că și a doua pompă nu funcționează. Ea i-a propus să-l sune pe maestrul Drangoz P., care se afla pe buletin de boală. Pe inginerul-șef ea l-a informat personal a doua zi de dimineață. Acela s-a deplasat îndată la stația de pompare. Peste 1,5 ore el s-a întors și i-a comunicat că-l v-a informa pe director despre cele întîmplate. La 11.05.2007 despre accidentul dat a aflat directorul- interimar Ibrîșim, care a fost informat de către Capsamun G.V. Pompa a fost pusă în funcție la 22.05.2007. De la 11 pînă la 22 mai murdăria s-a scurs în r. Ialpuș.

Declarațiile martorului Capsamun G.V. care a declarat că din 2004 este inginer șef la ÎM „SU- Canal”. La 11.05.2007 s-a deteriorat pompa de la stația de pompare. Despre aceasta i-a comunicat Sarî-Terzi G.M. dimineața cînd el s-a prezentat la serviciu. El a dat indicații să fie conectată pompa a doua, care a lucrat vre-o cîteva ore și a ieșit din funcție. Despre aceasta el i-a comunicat șefului interimar. S-a decis de a repara de urgență pompa. Capsamun G.V. cu mecanicul au demontat pompa și au schimbat piesele. Între timp

interimar, s-a oprit de a repara de urgența pompei. Capacitatea C.T.1. cu înlocuirea de cimentat pompa, au semnalat procesul. În acele timp toate substanțele nocive se scurgeau în râul Ialpuș, timp de 10 zile, adică până la 22 mai. Reparația pompei a ținut undeva timp de 10 zile. Fiindcă nu dispun de atelier propriu erau nevoiți să caute prin oraș ateliere pentru confecționarea pieselor. Dacă erau să dispună de atelier propriu, reparația putea fi petrecută timp de 2-3 zile. Pompă de rezervă nu era. Detaliile se confecționau timp îndelungat fiindcă toți strungarii erau ocupați cu chestiile sale. Consideră că Ibrîșim a făcut totul de ce era necesar la acel moment. Stația de purificare nu lucrează deja de vre-o 10 ani. Purificarea se face de sinestătător. Pompa a fost reparată la Î. „Tatar Tudor”.

Declarațiile martorului **Coltuc V.Gh.** care a declarat că activează director la Î. „Beg Frutis”, întreprinderea lui produce sucuri, nectare și altă producție. În procesul de producere se folosește apa pentru spălarea fructelor, care mai apoi este scursă în canalizarea orașească. De obicei se evacuează apa pură cu temperatura de 30 grade. În luna mai au lucrat la 10,15,17. În luna mai au evacuat 69 m3 de apă. Nu folosesc nitate și pesticide.

Declarațiile martorului **Tomailă E.G.** care a declarat că locuiește în s. Beșalma, în apropierea râului Ialpuș, la o distanță de 500 metri. Din partea s. Congaz este aproape și lacul Congaz. Data precisă nu o ține minte dar în 2007 a apărut un miros neplăcut puternic, de la ce ea nu cunoaște. La râu nu s-a dus, dar a auzit că e din partea or. Comrat. A auzit că și lacul mirosea foarte mult. De era mort peștele ea nu cunoaște. Mirosul se simțea cu două săptămâni până la momentul când a pierit peștele. În casa sa locuiește din 1981, însă astfel de miros nu a mai simțit niciodată.

Declarațiile martorului **Grahmez D.G.** care a declarat că locuiește în s. Congaz, str. Ohotnicia, în apropiere se află râul Ialpuș. În mai 2007 s-a simțit miros neplăcut din partea râului și a lacului. Se simțea miros de produse stricate, alături era gunoștea, se simțea și miros de pește stricat.

Declarațiile martorului **Spotarenco D.D.**, care a declarat că lucrează operator la stația de pompare. În obligațiunile lui intră deservirea pompelor. În mai 2007, s-a deteriorat pompa din motivul că sau învechit piesele de schimb, nu mai putea fi folosită. Reparația a început îndată după ce a fost ridicată pompa din secția de motoare. Nu cunoaște cine a petrecut reparația, însă când el a sosit la serviciu, pompa nu mai lucra, dar nici nu era ridicată din secția de motoare, înseamnă că reparația nu s-a petrecut. La schimbul lui nimeni nu s-a ocupat cu pompa în cauză. La schimbul următor pompa dera era demontată, lipsea valul. Schimbul lui vine peste 3 zile. La al doilea schimb pompa încă nu lucra, iar când a predat schimbul pompa era pusă în funcție. În timpul când pompa lucrează, apa se scurge din epiploon. Dacă se scurge repede se stabilește gradul de uzură a bușei. Despre aceasta a fost informat șeful și au fost efectuate înscrierile în registrul de schimb despre uzura bușei. Uzura bușei a fost observată cu două săptămâni până la deteriorarea pompei. Pompa a

doua nu lucra. Odată cu pompa s-a deteriorat înseamnă că conducerea nu a luat careva măsuri.

Declarațiile martorului **Sandu V.I.**, care a declarat că activează la serviciul de pompieri și salvatori, a luat parte la colectarea peștelui mort de la lacul s. Congaz. Au fost distribuiți în două grupuri, el se afla în grupul 2. Ei erau pe o parte de mal, ceilalți de altă parte, iar cițiva erau în luntre. Strîngeau peștele cu furca. Nu se ducea evidența. În ziua aceea, au colectat două remorci pline. La sfîrșitul zilei au semnat actul pentru 18 tone de pește. Nu are dubii în privința la aceea că au colectat anume 18 tone de pește, precis nu ține minte poate că și 16 tone. Poate că evidența se petrecea pe malul opus. Actul a fost semnat de el ca superiorul grupului. S-a ridicat la suprafața îndeosebi peștele tolstolobic, cu greutatea de 3-4 kg. Au colectat peștele din partea s. Beșalma.

Declarațiile martorului **Sîrf I.S.**, care a declarat că activează în calitate de șef al serviciului situații excepționale UTA Găgăuzia. A primit semnalul de la conducătorul S.A. Balic. S-a creat comisia pe la ora 11:00, în cadrul căruia s-a examinat chestiunea despre situația care s-a creat la lacul Congaz. I s-a poruncit să se deplaseze la fața locului în comun cu reprezentanții serviciului de ocrotire a sănătății, serviciul ecologic și să raporteze despre situația creată. La suprafața apei s-a depistat o cantitate enormă de pește mort. S-a decis să fie colectat peștele mort și îngropat apoi. S-a stabilit locul de îngropare a peștelui. Colectarea peștelui s-a produs timp de 4 zile. S-a efectuat evidența peștelui colectat, dar nu chiar până la grame. S-a decis ca să fie cîntărit ambalajul cu pește, apoi au strîns peștele în luntre, mai apoi peștele era încărcat în vehicul. Evidența era dusă de comisie, timp de 4 zile s-a strîns 45 tone. Era prezent când s-a săpat groapa cu excavatorul cu adîncimea de 4 metri, lungimea 8 – 10 metri. S-a cîntărit butoiul și coșul cu pește, apoi erau numărate butoaiile și coșurile. Cîntărirea inițial s-a petrecut în prezența la toți membrii comisiei, apoi au calculat cantitatea totală. Era timp cald, temperatura aerului era de 30 de grade și procesul de putrefacție era avansat. Accidentul dat se consideră excepțional. Persoana de răspundere nu a fost numită fiindcă peștele era cîntărit în comisie. Evidența coșurilor se efectua de către ofițerii superiori, dar ei se schimbau după zilele de serviciu – Sandu, Uzun, Pascal.

Declarațiile martorului **Trofimova T.I.**, care a declarat că ea a petrecut expertiza probelor de apă din lacul Congaz, probele ridicate nr. 1 – nr. 8. Probele de apă din râul Ialpuș și lacul Congaz erau la fel după conținutul substanțelor nocive, se diferiau numai prin concentrația acestor substanțe. După indicii organoleptici se simțea miros pronunțat de sulfură. Examinînd apa din lacul Congaz, au întocmit încheierea despre aceea că apa a fost poluată cu ape uzate, se menționează gradul înalt de oxidabilitate, amoniu, cloride, nitate care se urmăresc la vărsarea unui volum considerabil de substanțe comunale și deșeuri comunale. Gradul de oxidabilitate caracterizează prezența în apă a substanțelor organice de proveniență animală și vegetală. În caz de grad sporit de poluare a apelor cu substanțe organice poate avea loc cuplarea oxigenului și pierirea în masă a peștelui. Conținutul exagerat de cloride de proveniență geologică în apele de suprafață este un fenomen rar, deaceea depistarea numărului considerabil de cloride este un indice de poluare a apelor cu stocuri comunale și de producere. La concentrarea înaltă a cloridelor totodată se depistează gradul înalt de oxidabilitate și prezența amiacului și a nitratelor, ce s-a confirmat prin rezultatele analizei. Conținutul înalt a amiacului, sărurilor de amoniu în bazinele acvatice se urmăresc în cazul scurgerii apelor uzate comunale și de producere și a scurgerilor de proveniență organică. Prezența în apă a cantităților mari de nitate și nitrite indică la poluarea apei cu mase ficale. La descompunerea acestor substanțe se formează produse toxice: amiac, hidrogen și alte produse de putrefacție. Deaceea pierirea peștelui în bazinul acvatic provine de la diferiți factori. Se încălcă regimul de gaze și are loc otrăvirea cu substanțe otrăvitoare menționate. Cu cît mai înaltă este temperatura aerului, cu atît mai repede se petrece procesul de putrefacție a apelor uzate, se absoarbe oxigenul și se elimină amiac și alte produse de putrefacție. Sursa de poluare a lacului este râul, în care au fost aruncate apele uzate, apoi sau scurs în lacul Congaz. Ea a comparat probele de apă. În activitatea sa, de prima dată s-a întîlnit cu așa concentrare sporită de substanțe nocive. În locurile de concentrare mai mare a

substanțelor nocive peștele pierе mai repede. Luina în considerație amensiume iacuu ,poluarea este semnificativă. Fermentația nuu înseamnă clocotirea,eliminarea de bășici. Ilul în cazul dat nu are nici o însemnătate ,deoarece apele uzate au nimerit în bazinul acvatic și sau descompus acolo. Acestea puteai proveni de la fermele zootehnice și de la stațiile de purificare. Fabrica de conserve nu poate da un astfel de efect.

Declarațiile martorului Curcubet G., care a declarat că este director a întreprinderii de stat filiala Chișinău „Acvacultura Moldova” . Ei dispun de laborator hidrochimic și ihtiologie ,care se preocupă de cercetarea apelor în bazinele acvatice și elaborează recomandări pentru optimizarea și îmbunătățirea calității apei pentru gospodăria piscicolă. Pe la sfârșitul lunii mai 2007 către ei sau adresat din s. Congaz cu chestiunea pierii în masă a peștelui. Sau ridicat probele nr. 1 , nr. 2 și nr.3.în toate trei probe indicele PH -prezența ionilor de hidrogen în apă sînt mai sus decît după cum se prevede după nomativele tehnologice ,dar nu depășesc indicii limită admisibili, care sînt egali cu 10. Conținutul oxigenului în apă era mai jos decît normative prevăzute ,dar nu mai jos de zero : 2,7- 3,2.În cazul dat s-a menționat conținutul supranormă a amiacului în probele nr.1 de 1,8 ori ,în proba nr. 2 de 1,5 ori și în proba nr.3 - 0,09 în comparație cu normativul de 0,1. Azotul de nitrat era egal cu zero. După oxidalitatea bihromantă în proba nr. 1 se menționează concentrarea supranormă de 3 ori mai mare, în proba nr.2 de 2,0 ori și proba nr.3 de 2,6 ori ,adică în situația dată concentrația conținutului organic este mai sus decăt normativul prevăzut. De la dambă în sus acest indice era mai mare ,dar nu prea esențial. Acest examen chimic a arătat că în orele de dimineață acest conținut mare de oxigen critic aduce la pierirea peștelui .În cazul de concentrare exagerată în bazinul dat a substanțelor organice ,care aduc la absorbirea oxigenului în apă, prezintă pericol pentru viața peștelui. Apele uzate,care conțin substanțe organice în procesul de putrefacție absoarbe oxigenul. Substanțele organice scad conținutul oxigenului în apă. Stocurile comunale în cantități mari pot fi motiv al poluării. Fermentația ilului și ea are un rol aparte ,dar mai însemnat este procesul de nimerire a stocurilor din diferite surse.

Declarațiile martorului Savițki D.C., care a declarat în ședință că lucrează în calitate de conducător de escavator la ÎM „Su-Canal”.În mai-iunie 2007 a fost îndreptat de către șeful „Su-Canal” la Congaz ,unde a săpat două gropi. Una cu lungimea de 8-9 metri,lățimea de 0,75 m și adîncimea de 2-2,5 m. A doua groapă era cu dimensiunile de 2x2 metri și adîncimea de 2 metri.de s-a cîntărit peștele el nu este la curent. Groapa nu era plină ,mai era loc liber ,aproximativ de 1 metru,el a astupat-o ,dar nu în aceiași zi.

Declarațiile martorului Lugovscoi I.N., care a declarat că este mecanic, șef de depozit și agent de aprovizionare la ÎM „Su-Canal”. În perioada din 10-21 mai s-a aflat în serviciu. La stația de pompare a ieșit din funcție pompa. Luni la porunca șefului interimar Ibrîșim H.H. împreună cu inginerul - șef sau deplasat la stația de pompare. Sîmbătă și duminică au ridicat pompa. Luni i s-a poruncit să facă tot necesarul pentru ca să fie reparată pompa. Pompa era foarte ruginită ,au folosit sudura cu gaze ,s-a constatat uzura valului. Roata și trei paliere nr. 18 la fel erau uzate complet. Nu dispuneau de surse de bani pentru a procura o altă pompă, s-a decis de a petrece reparația pompei deteriorate. Ibrîșim ducea controlul asupra procesului dat. S-au adresat la „Tehnomaș” au dat comandă pentru confecționarea pieselor de schimb ,însă comanda a fost primită abia la 16 mai. Alte piese de schimb au fost confecționate la o altă firmă. Valul a fost confecționat timp de trei zile. шпоночная канавка a fost confecționată la altă firmă „Tehnomaș” au confecționat și распорная втулка. A fost nevoie să caute metal-oțel. A fost la fabrica de beton armat la baza de metale din Comrat. Cîssa I.T. i-a dat materiale. Era numai mașină-unealtă și un maestru, deaceea și reparația a durat mai mult timp. El trebuia să aducă palierele ,dar era nevoie de bani , iar Ibrîșim nu avea dreptul de a semna documente bancare. Undeva la 17 mai au început să strîngă pompa. Pompa a fost pusă în funcție undeva la 20-21 mai. Palierele au fost procurate la „Valicov-Tehnica” , cu 260 lei fiecare.

Declarațiile martorului Homîjenco S.V., care a declarat că lucrează șef a secției sanitaro-igienică a CMP Comrat din 1991. În perioada de pierire în masă a peștelui din lacul Congaz s-a deplasat la locul incidentului și a dus acolo clorură de var,petrecut instrucțiunea cu colaboratorii SSE în privința dezinfectării, a întocmit încheierea la examinarea de laborator a probelor de apă ridicate de la lacul și riul Ialpug. În rezultatul examinării nu s-a stabilit prezența infecțiunii, s-au depistat indici, care depășesc normativele stabilite. Anterior au mai fost fixate astfel de cazuri din motivul stării nesatisfacătoare a stației de purificare. Stația de purificare necesită reparație. El nu a urmărit procesul de cîntărire a peștelui.

Materialele dosarului:

- **Analiza mișcării surselor financiare a întreprinderii**, care a arătat că la 11.05.2007 la conturile întreprinderii erau 23 000 lei, (f.d. 31, vol. 3);
- **Proces-verbal de cercetare din 05 iulie 2007**, (f.d. 192 – 195 vol. 3);
- **Proces-verbal de cercetare din 29 august 2007**, (f.d. 208 – 210 vol. 3);
- **Încheierea expertizei chimico – toxicologică** ale apelor lacului Congaz, r-l Comrat din 14.06.2007, (f.d. 65 – 67 vol. 1);
- **Încheierea expertizei veterinaro – ihtiologică din 11 iunie 2007**, (f.d. 61 – 614 vol. 1);
- **Încheierea din 17.10.2007**, prin care dauna cauzată a apelor de suprafață a râului Ialpug și a bazinului acvatic Congaz în urma aruncării nesancționate a apelor uzate în perioada din 10.05.2007 – 22.05.2007 constituie 1 164 840 lei, (f.d. 112 – 113, vol. 3);
- **Informația din 11.10.2007** de la Serviciul Hidrometeorologic de Stat, (f.d. 85 – 86 vol. 1);

Împotriva sentinței instanței de fond, a declarat apel inculpatul Ibrîșim Hristofor și avocatul Ion Cerga în interesele persoanei juridice ”SU Canal”.

În apelul său, avocatul Ion Cerga a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărîri prin care persoana juridică SU Canal să fie achitată, invocînd faptul că în acțiunile ÎM SU Canal nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 229 CP al RM. Acuzarea nu a stipulat în învinuirea adusă , care daune în proporții considerabile au fost aduse regnului animal sau vegetal, resurselor piscicole, silviculturii, agriculturii sau sănătății populației. Potrivit declarațiilor reprezentantului

parcu vaianate, inreprimdarea SA Banc nu avea injelegen cu statui privindu pasurarea resurseior piscicole ale statului, iar peștele om iaz a fost crescut în scopuri comerciale. Poate merge vorba despre o cauzare a pagubelor materiale ale unui agent economic fără elemente a unei infracțiuni. Infracțiunea prevăzută de art. 229 CP al RM, prevede atragerea la răspundere penală pentru acțiunile ce a adus daune ecologiei: regnului animal sau vegetal, resurselor piscicole, silviculturii, agriculturii sau sănătății populației. Proprietarul resurselor piscicole poate fi numai statul. Potrivit materialelor cauzei penale nu s-au stabilit aducerea daunelor resurselor piscicole ale statului. În partea cauzării de daune în proporții considerabile, apărarea consideră că nu au fost aduse probe concludente de către acuzare, iar instanța de fond greșit a apreciat probele examinate în cadrul cercetării judecătorești. În cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că martorii V. Sandu, A. Uzun, I. Surf, semnînd actele de colectare a peștelui mort, nu au participat la cîntărirea acestuia, iar calcularea s-a efectuat cu aproximație. Întreprinderea SA Balic și instanța de fond au ignorat legislația națională în sensul regulilor de cîntărirea peștelui pierit.

În apelul său, inculpatul Ibrîșim Hristofor, a solicitat casarea sentinței instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărîri prin care acesta să fie achitat, din motivul că în acțiunile sale nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 229 și 329 alin. 2 lit. b) CP al RM. Nu a fost stabilită legătura causală dintre scurgerile apelor comunale și moartea peștilor din lacul Congaz. Expertize asupra peștilor nu au fost efectuate și prin urmare nu a fost stabilită pricina pieirii peștelui. Consideră că pieirea peștilor a fost ca urmare a factorilor vremii și anume căldura care ajungea la umbră pînă la 40 de grade și adîncimea lacului și persistarea ilului.

În ședința Curții de Apel Chișinău, avocatul Ion Cerga și inculpatul Ibrîșim Hristofor au solicitat admiterea apelurilor în sensul declarat. Inculpatul Ibrîșim Hristofor adăugător a declarat că susține declarațiile date la urmărirea penală și la judecată. În anul respective a fost secetă în Rep. Moldova și în toate rîurile a pierit peștele. La SU Canal a activat din luna aprilie pînă în mai a anului respective. În bancă erau bani, dar nu avea voie să facă careva transferuri. La materialele dosarului este stabilit ce pierderi a avut fiecare lac. În bazinul de sus de stația de epurare, mereu a pierit peștele. Nu cunoaște ce adîncime are iazul de la Congaz.

Reprezentantul părții civile SA Balic, Gh. Zlatov, a solicitat respingerea apelurilor cu menținerea sentinței instanței de fond.

Procurorul participant Cătălin Scutelnic a solicitat respingerea apelurilor cu menținerea sentinței instanței de fond.

Judecînd apelurile date, Curtea concluzionează următoarele: apelurile declarate urmează a fi admise din alte motive, deoarece a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală, prevăzută de art. 60 CP al RM, în ce privește infracțiunea prevăzută de art. 229 CP al RM. Inculpații au fost puși sub învinuire pe art. 229 CP al RM pentru fapta comisă în anul 2007, sancțiunea maximă prevăzută de art. 229 CP al RM, constituie 5 ani închisoare pentru persoana fizică și 3 000 unități convenționale amendă – pentru persoana juridică. În corespundere cu art. 16 CP al RM, infracțiunea dată este clasificată ca infracțiune mai puțin gravă, iar în temeiul art. 60 CP al RM, persoanele se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvîrșirii infracțiunii, au expirat 5 ani.

Analizînd probele expuse supra, Curtea consideră că motivele expuse în susținerea cererilor de apel nu și-au găsit confirmare și nu pot fi admise de către instanța de apel.

Curtea consideră că instanța de fond în mod corect și în corespundere cu prevederile art. 101 Cod de Procedură Penală a apreciat probele administrate de către acuzarea de stat fapt în temeiul căruia în mod corect a concluzionat asupra dovedirii vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunilor imputate.

Așadar, conform titlului de stat, eliberat în baza Hotărîrii Guvernului RM nr. 561 din 17.06.1999, Hotărîrea nr. 561 din 17.09.2000 și Hotărîrii Guvernului nr. 745 din 03.11.1995, obiectul acvatic (iazul Gongaz) cu suprafața de 308 hectare situat lîngă s. Congaz și s. Besalma a fost atribuit AO "Balic" pentru creșterea și înmulțirea peștelui pe un termen de 25 de ani, pînă la 01.2025.

Conform actului comisiei membrilor AO "Balic" și primăriei Congaz din 01.07.2007, au fost depistate pe un perimetru de 4 m² cîte 60 capete pește mort de diferite soiuri. În urma calculului efectuat, s-au depistat 6 340 kg pește mort, ce alcătuiește 945 000 lei și pui de pește "Sagoletchi" în cantitate de 6 340 kg, în sumă de 132 800 lei, iar în total 53 590 kg – în sumă de 1 077 800 lei.

Astfel, daunele aduse resurselor piscicole constituie proporții considerabile. Potrivit dispoziției art. 229 CP al RM, nu este specificat ca acest prejudiciu să fie cauzat doar statului.

În cazul dat, statul este în drept să supravegheze activitatea beneficiarului, adică a AO "Balic" și să se folosească de ape pentru irigare și recreație. Resursele piscicole însă, aparțin beneficiarului și el este în drept să-i acționeze pe cei ce le cauzează prejudiciu material în instanțele competente.

Despre faptul că resursele piscicole au fost distruse vorbește și concluzia directorului Centrului Republican de Diagnostică Veterinară din 14.06.2007, conform căreia apele iazului Congaz în perioada de referință au fost infectate de apele de canalizare. Astfel, componența de infracțiuni prevăzută de art. 229 CP al RM a fost realizată în cazul dat prin survenirea consecințelor prejudiciabile resurselor piscicole expuse supra.

Și-a găsit realizare și componența de infracțiuni prevăzută de art. 329 alin. 2 lit. b) CP al RM. Probele expuse supra confirmă că inculpatul Ibrîșim Hr. În perioada indicată a deținut funcția de director al Întreprinderii "Su-Canal" m. Comrat și una din funcțiile lui era primirea măsurilor pentru curățarea apei de canalizare în scopul asigurării protecției mediului înconjurător. Conform fișei postului, inculpatul deținea funcție de răspundere atribuită cu drepturi și obligații privind înfăptuirea acțiunilor cu caracter administrativ de dispoziție și organizațional gospodăresc.

Totodată, a fost confirmat faptul că inculpatul a dat dovadă de neglijență care a dus la pieirea peștelui marfă și puilor de pește în valoare totală de 1 077 800 lei.

Din rezultatul examenului în expertiză Nr. 31 – 38 din 14.06.2007, reiese că apa în lacul s. Congaz a fost infectată cu ape de canalizie.

Din depozițiile martorilor și a însăși a inculpatului rezultă că în perioada de referință apele de canalizare neprelucrate din cauza defecțiunii pompei, s-au scurs în râul Ialpug, care se revarsă în lacul s. Congaz.

Deoarece responsabil de starea tehnică a pompei de pompare a apelor la acel moment era inculpatul, care deținea funcția nominalizată, Curtea consideră că există legătura causală între inacțiunile lui Ibrășim Hristofor și consecințele nefaste descrise.

De aceea, argumentul inculpatului privind lipsa legăturii cauzale între acțiunile lui și a consecințelor survenite, Curtea î-l consideră inventat în scopul evitării răspunderii meritate.

Așadar, martorul Serbov V. C. a declarat că la disponibilitatea pieselor de rezervă reparația putea fi efectuată în timp de 1 – 2 zile. De asemenea martorul a menționat că la data de 14.05.2007, adică la câteva zile de la momentul deteriorării, pompa defectată încă nu era demontată, ceea ce dovedește că la acel moment nu s-au întreprins careva măsuri în vederea redresării situației create și evitarea consecințelor survenite (*f.d. 155 – 156 vol. 1*);

Martorul Spotarenco D., a menționată că la data de 12.05.2007 când a intrat în tura de schimb reparațiile nu au început iar el personal nu a primit de la conducere indicații de demontare a pompei defectate. (*f.d. 106 – 108 vol. 3*);

Analizând versiunea inculpatului Ibrășim Hristofor și exercitarea atribuțiilor de serviciu la nivelul corespunzător Curtea a constatat că:

- inculpatul conștientizând consecințele ce pot surveni nu a informat organele administrației publice despre accidentul care a avut loc;
- inculpatul Ibrășim Hristofor Hristofor nu a solicitat ajutorul factorilor de decizie sau a organelor administrației publice locale;
- suma necesară reparației constituia doar 3845 lei (*f.d. 148 vol. 2*) ceea ce combate versiunea cu privire la lipsa mijloacelor financiare, cu atât mai mult că la conturile întreprinderii la data de 11.05.2007 erau 23 000 lei (*f.d. 31 vol. 3*).

Curtea consideră că urmează a ține cont și de latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzute de art. 329 Cod penal. Astfel, fapta prejudiciabilă stipulată la art. 329 Cod penal se caracterizează prin faptul că inculpatul nu își îndeplinește obligațiile de serviciu de o manieră corespunzătoare, adică la momentul nepotrivit, într-un mod inexact, necalitativ, etc.

Totodată, urmează a fi reținut că în componența laturii obiective, prin: „îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu „ În sensul art. 329 Cod penal se subînțelege o asemenea conduită a făptuitorului când acesta deși acționează în direcția îndeplinirii obligațiilor sale de serviciu, totuși o face într-un mod defectuos, adică altfel decât s-ar fi convenit să le îndeplinească, adică exercitarea unor obligații de serviciu altfel decât este prevăzut în instrucțiunile de serviciu cu abateri de la normele de conduită prescrise. „Atitudinea neglijentă față de atribuțiile de serviciu” în sensul art. 329 Cod Penal presupune o poziție necugetată, negândită, neînțeleaptă a făptuitorului, precum și indiferență și iresponsabilitate.

Prin urmare, în cazul dat s-a constatat că:

- dauna a fost provocată urmare a scurgerii apelor murdare în bazinele acvatice și din cauza deteriorării pompei ÎM „Su- Canal”;
- reparația acestei pompei a fost tergiversată și nu au fost întreprinse măsuri necesare și urgente în vedere evitării consecințelor survenite;
- conducerea ÎM „Su- Canal” nu a întreprins careva măsuri în vedere asigurării bunei funcționări a întreprinderii și reparării pompei de rezervă deteriorate, cu atât mai mult și preîntâmpinării accidentului și înlocuirea pieselor uzate la pompa în funcțiune contrar faptului că era cunoscut acest fapt cu cel puțin 2 săptămâni până la accident;
- întreprinderea ÎM „Su- Canal” dispunea de surse financiare pentru repararea utilajului deteriorat și evitarea consecințelor survenite.

Astfel, apelurile declarate sunt nefondate, sentința este legală și întemeiată. Însă ambii inculpați urmează să fie liberați de răspunderea penală, la care au fost supuși pe art. 229 CP al RM în legătură cu survenirea prescripției tragerii la răspundere penală pe astfel de infracțiuni.

În temeiul art. 415 alin. 1 p. 1 lit. b), 415 alin. 2, 417 - 418 CPP al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DECIDE:

A admite din alte motive, apelurile avocatului Cerga Ion declarat în interesul persoanei juridice ”SU Canal” și a inculpatului Ibrășim Hristofor, declarate împotriva sentinței Judecătorei Comrat din 30 iunie 2008.

În baza art. 60 CP al RM, a înceta procesul penal în privința ”SU Canal” și Ibrășim Hristofor, pe art. 229 CP al RM, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

A respinge ca nefondate apelurile declarate de avocatul Cerga Ion, împotriva sentinței Judecătorei Comrat din 30.06.2008, în cauza lui Ibrășim Hristofor și ”SU Canal” m. Comrat, privitor la condamnarea lor pe art. 329 alin. 2 lit. b) CP al RM, menținând fără modificări această sentință.

În conformitate cu art. 225 CPP al RM, acțiunea civilă a SA "Balic" privitor la prejudiciul cauzat, a o lăsa fără soluționare, fapt ce nu împiedică SA "Balic" să inițieze acțiunea civilă în ordinea procedurii civile.

În rest, a menține dispozițiile sentinței nominalizate.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Pronunțarea deciziei motivate la 16.02.2015, ora 14:00.

Președinte de ședință:

Judecători: